Jak předložit věc soudu?

Rumunsko

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

Každá osoba, která uplatňuje nárok vůči jiné osobě, musí podat žalobu k soudu (návrh na zahájení řízení), do jehož pravomoci předmětná věc spadá. Věc může být předána soudu až po ukončení předcházejícího řízení, stanoví-li tak výslovně zákon. Doklad o ukončení předcházejícího řízení musí být k žalobě připojen.

Místo žaloby lze rovněž využít alternativních způsobů řešení sporu.

Před podáním žaloby je možné zvolit mediaci. Během soudního řízení jsou soudní orgány povinny informovat strany o možnosti a výhodách mediace. Mediaci lze využít ve sporech týkajících se pojištění, ochrany spotřebitele, rodinného práva, profesní odpovědnosti, pracovních sporů a občanskoprávních sporů s hodnotou nepřesahující 50 000 RON, s výjimkou těch sporů, ve spojení s nimiž bylo vyneseno vykonatelné rozhodnutí k zahájení insolvenčního řízení, žalob týkajících se obchodního rejstříku a věcí, v nichž si strany mohou zvolit postup podle článků 1.014–1.025 nebo 1.026–1.033 občanského soudního řádu (platební příkazy nebo drobné nároky).

Strany sporu mohou rovněž využít rozhodčího řízení, což je soukromá alternativa soudnictví. Osoby plně svéprávné se mohou dohodnout na vyřešení sporu v rozhodčím řízení, s výjimkou sporů týkajících se osobního stavu, způsobilosti osob, dědického řízení, rodinných vztahů a práv, o kterých strany nemohou rozhodovat.

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Právo na podání žaloby, jejímž předmětem je peněžní nárok, podléhá promlčení, nestanoví-li zákon jinak. V případech přesně upravených zákonem se promlčují i práva na podání jiných žalob bez ohledu na jejich předmět (článek 2501 občanského zákoníku).

Podle článku 2517 občanského zákoníku je obecná promlčecí lhůta tři roky.

V souladu s čl. 10 odst. 1 mimořádného vládního nařízení č. 39/2017 o žalobách na náhradu škody způsobené porušením ustanovení práva hospodářské soutěže a o změně a doplnění zákona č. 21/1996 o hospodářské soutěži, odchylně od článku 2.517 občanského zákoníku, je právo podat žalobu na náhradu škody promlčeno po pěti letech.

Občanský zákoník stanoví zvláštní promlčecí lhůty pro určité věci, jako např.:

desetiletou promlčecí lhůtu pro věcná práva, která nebyla zákonem prohlášena za nezrušitelná nebo nepodléhající jiné promlčecí lhůtě, náhrady majetkových a nemajetkových škod, které osoba utrpěla v důsledku mučení nebo jiného nelidského zacházení nebo případně násilí nebo sexuálního útoku proti nezletilým nebo bezbranným nebo osobám, které nemohou vyjádřit svou vůli, náhrady škod na životním prostředí,

dvouletou promlčecí lhůtu pro právo podat žalobu vyplývající z pojišťovacího a zajišťovacího vztahu, právo podat žalobu týkající se uhrazení poplatků dlužných zprostředkovatelům za služby poskytnuté podle smlouvy o zprostředkování,

jednoletou promlčecí lhůtu pro právo podat žalobu týkající se vrácení částek vybraných z prodeje vstupenek na představení, které se nekonalo, pro dodavatele občerstvení a provozovatele hotelů za poskytnuté služby, pro profesory, učitele, mistry a umělce za hodinové, denní nebo měsíční lekce, pro lékaře, porodní asistentky, zdravotní sestry a lékárníky za návštěvy, procedury nebo léky, pro maloobchodníky za platby prodaného zboží a poskytnutých služeb, pro řemeslníky za jejich práci, pro právníky vůči jejich klientům za platby poplatků a výdajů, pro notáře a soudní exekutora ohledně plateb částek, na něž mají nárok z důvodu svojí činnosti, pro inženýry, architekty, zeměměřiče, účetní a další samostatně výdělečné osoby za platby částek, na něž mají nárok, pro právo podat žalobu vyplývající z dohody o pozemní, vzdušné nebo vodní přepravě zboží proti dopravci.

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Pravidla upravující mezinárodní pravomoci ve sporech s přeshraničním prvkem jsou stanovena v Hlavě VII, Mezinárodní občanské řízení *občanského soudního řádu*. Tato ustanovení však platí pouze pro řízení s přeshraničním prvkem v oblasti soukromého práva, pokud mezinárodní smlouva, kterou Rumunsko podepsalo, právo Evropské unie nebo zvláštní zákony nestanoví jinak.

Pro věci s mezinárodní příslušností stanoví občanský soudní řád pravidla týkající se mimo jiné: příslušnosti založené na bydlišti nebo sídle žalovaného, dobrovolného ujednání o příslušnosti rumunských soudů, dohod o volbě soudu, výjimky rozhodčího řízení, *fora necessitatis*, vnitřní příslušnosti, překážky litispendence a s tím souvisejících řízení na mezinárodní úrovni, výlučné osobní příslušnosti, výlučné příslušnosti pro peněžité žaloby nebo přednostní příslušnosti rumunských soudů (článek 1066 a následující občanského soudního řádu).

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

Místní příslušnost se řídí obecnými kritérii (bydliště / sídlo žalovaného), alternativními kritérii (rodičovství, vyživovací povinnost, smlouva o přepravě, pojistná smlouva, směnka, šek, dlužní úpis / vlastní směnka, spotřebitelé, odpovědnost vyplývající z občanskoprávních deliktů) nebo výlučnými kritérii (nemovitosti, dědictví, obchodní společnosti, žaloby proti spotřebitelům) upravenými článkem 107 a následujícími nového občanského soudního řádu.

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Věcná příslušnost soudu je stanovena v článku 94 a následujícími nového občanského soudního řádu a závisí na povaze věci nebo hodnotě sporu.

Okresní soudy rozhodují jako soudy *prvního stupně* žaloby, které spadají podle *občanského zákoníku* do pravomoci opatrovnického a rodinného soudu; návrhy na zápis do rejstříku osobního stavu; návrhy v souvislosti se správou vícepatrových budov / bytů / prostor ve výlučném vlastnictví různých osob a návrhy týkající se právních vztahů mezi sdruženími vlastníků a dalších fyzických, případně právnických osob; návrhy na vystěhování; návrhy týkající se společných zdí a příkopů, vzdáleností mezi budovami a porosty, práva na volný průchod a jakýchkoliv dalších břemen nebo omezení vlastnických práv; návrhy týkající se změn nebo označování hranic; žaloby na ochranu držby; žaloby týkající se povinností něco vykonat nebo se něčeho zdržet, jejichž hodnotu nelze vyjádřit penězi; žaloby o soudní rozdělení spoluvlastnictví, a to bez ohledu na hodnotu předmětu sporu; všechny ostatní žaloby a návrhy, jejichž hodnotu lze vyjádřit penězi do výše 200 000 RON včetně, a to bez ohledu na způsobilost stran.

Tribunály rozhodují *jako soudy prvního stupně* všechny záležitosti, které podle zákona nespadají do pravomoci jiného soudu, nebo spory, které podle zákona spadají do pravomoci tribunálu.

Odvolací soudy rozhodují jako soudy prvního stupně o žalobách týkající se správních a daňových sporů nebo o jiných žalobách, které podle zákona spadají do pravomoci odvolacích soudů.

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

Strany sporu mohou podat žalobu osobně, nebo prostřednictvím zástupce, který může být ustanoven na základě zákona, dohody nebo rozhodnutí soudu. Fyzické osoby nemající způsobilost k právním úkonům jsou zastoupeny právním zástupcem. Účastníci mohou být zastoupeni zástupcem dle svého uvážení, pokud zákon nevyžaduje, aby se dostavili na soud osobně.

V řízeních v prvním stupni a v odvolacím řízení se fyzické osoby mohou nechat zastupovat advokátem nebo jiným zmocněncem. Vystupuje-li jako zmocněnec jiná osoba než advokát, je zmocněnec oprávněn podávat návrhy týkající se procesních výjimek a podstaty věci pouze prostřednictvím advokáta, a to jak ve stádiu vyšetřování, tak i během prezentace tvrzení. Při vypracování žaloby (návrhů) a uvedení důvodů odvolání, jakož i při podání odvolání a jeho obhajobě, může fyzickou osobu zastupovat pouze advokát, a to pod sankcí neplatnosti.

Právnické osoby se mohou nechat zastupovat na soudě na základě smlouvy pouze právním poradcem nebo advokátem. Při vypracování žaloby (návrhů) a uvedení důvodů odvolání, jakož i při podání odvolání a jeho obhajobě, může právnickou osobu zastupovat pouze advokát nebo právní poradce, a to pod sankcí neplatnosti. Výše uvedená pravidla se odpovídajícím způsobem uplatňují i na sdružení, společnosti a jiné subjekty bez právní subjektivity.

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

Žaloba se zaregistruje a je jí přiřazeno určité datum podle podacího razítka. Po zapsání se žaloba a připojené listiny a případně i doklad o doručení soudu předají předsedovi soudu nebo jím určené osobě, která okamžitě podnikne kroky podle zákona k sestavení soudního senátu namátkou (článek 199 občanského soudního řádu).

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musí být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

Podle čl. 12 odst. 5 zákona číslo 304/2004 o organizaci soudů se žaloby a další procesní listiny vyhotovují v rumunském jazyce. Žaloby lze podávat pouze písemně. Článek 194 nového občanského soudního řádu stanoví, že žaloba podaná osobně nebo prostřednictví zástupce, která byla doručena prostřednictvím pošty, kurýrem, faxem, nebo její naskenovaná verze zaslaná e-mailem nebo jako elektronická listina, se zaregistruje a je jí přiřazeno určité datum podle podacího razítka.

V souladu s článkem 225 nového občanského soudního řádu se soud obrátí na soudního tlumočníka, nehovoří-li účastník, který má být slyšen, jazykem rumunským. Se souhlasem stran sporu může jako tlumočník vystupovat soudce nebo soudní úředník. Nemůže-li být zajištěna přítomnost tlumočníka, může být jako tlumočník použita kterákoli důvěryhodná osoba ovládající předmětný jazyk. Je-li osoba němá, neslyšící nebo hluchoněmá nebo se z nějakého důvodu nemůže vyjadřovat, je komunikace vedena písemnou formou. Neumí-li osoba číst nebo psát, použije se tlumočník. Ustanovení o znalcích se v příslušném rozsahu použijí i pro překladatele a tlumočníky.

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyložit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

Občanský soudní řád nepočítá s použitím jednotných formulářů pro žaloby. Obecná pravidla občanskoprávního řízení stanoví některé náležitosti občanskoprávních žalob (*např.* žalobního návrhu, vyjádření k žalobě, protinávrhu).

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

Náklady řízení tvoří kolkovné, odměny advokátů, znalců a odborníků, cestovné a náhrada za ušlý výdělek pro svědky, náklady na cestu a ubytování, jakož i další náklady nezbytné k řádnému průběhu řízení. Účastník, který uplatňuje nárok na náhradu nákladů řízení, musí prokázat jejich vznik a výši nejpozději na do ukončení projednávání věci samé. Účastník, který neměl ve věci úspěch, musí zaplatit úspěšné straně na její žádost náklady řízení. Byla-li žaloba úspěšná z části, soudce rozhodne o tom, v jakém rozsahu musí každá ze stran sporu uhradit náklady řízení. Je-li to nutné, o náhradu nákladů nařízení soud. Žalovaný, který uznal nároky navrhovatele při prvním jednání, ke kterému byly strany řádně předvolány, nemá povinnost hradit náklady řízení, s výjimkou toho, kdy mu bylo žalujícím zasláno oficiální upozornění, nebo žalovaný byl podle zákona v prodlení. Je-li více žalujících nebo žalovaných, může jim být nařízeno uhradit náklady řízení rovným dílem, poměrně nebo společně podle jejich postavení v řízení nebo podle povahy právního vztahu mezi nimi.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

Právní pomoc lze získat v souladu s ustanoveními mimořádného nařízení číslo 51/2008 o veřejné právní pomoci v občanskoprávních věcech, schváleného v pozměněné podobě zákonem číslo 193/2008 v platném znění. Nový občanský soudní řád (články 90 a 91) obsahuje obecná ustanovení ohledně právní pomoci.

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyrozumění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

Žaloba se zaregistruje a je jí přiřazeno určité datum podle podacího razítka. Po zapsání se žaloba a připojené listiny a případně i doklad o doručení soudu předají předsedovi soudu nebo jím určené osobě, která okamžitě podnikne kroky podle zákona k sestavení soudního senátu namátkou.

Senát, jemuž byla věc namátkou přidělena, přezkoumá, zda žaloba obsahuje všechny podstatné náležitosti. Neobsahuje-li žaloba všechny náležitosti, je navrhovatel písemně vyrozuměn o vadách. Ve lhůtě deseti dnů od obdržení vyrozumění musí navrhovatel dodat požadované informace nebo učinit nařízené změny pod sankcí neplatnosti žaloby. Nejsou-li splněny povinnosti ohledně poskytnutí dodatečných informací nebo doplnění žaloby ve stanovené lhůtě, rozhodne soud o nepřípustnosti žaloby zprávou z projednávání vydanou v neveřejném zasedání.

Jakmile soudce zjistí, že žaloba splňuje všechny náležitosti, prostřednictvím rozhodnutí nařídí oznámit tuto skutečnost žalovanému.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Podrobné informace o věci lze získat v archivu soudu nebo na jeho internetových stránkách, jsou-li k dispozici na https://portal.just.ro/.

Soud může rozhodnout o žalobě pouze tehdy, byly-li strany sporu předvolány nebo se dostavily před soud osobně nebo prostřednictvím zástupce. Soud odloží rozhodnutí ve věci a nařídí předvolání strany, zjistí-li, že nepřítomná strana nebyla předvolána v souladu se zákonem, pod sankcí neplatnosti. Předvolání a ostatní procesní listiny jsou doručovány z moci úřední.

Jakmile soudce zjistí, že žaloba splňuje všechny náležitosti, rozhodnutím nařídí, aby žaloba byla oznámena žalovanému, přičemž žalovaného poučí o povinnosti podat žalobní odpověď do dvaceti pěti dnů od doručení žaloby, pod hrozbou sankce. S žalobní odpovědí je seznámen navrhovatel, který na ni musí odpovědět do deseti dnů od jejího doručení a žalovaný se může s touto odpovědí seznámit ve spise. Soudce rozhodnutím nařídí do tří dnů od předložení žalobní odpovědi první jednání, které musí proběhnout do šedesáti dnů od tohoto rozhodnutí, a nařídí předvolání stran sporu. Nepředloží-li žalovaný žalobní odpověď v zákonné lhůtě nebo nepředloží-li navrhovatel odpověď na žalobní odpověď, nařídí po uplynutí příslušné lhůty soudce rozhodnutím první jednání ve věci, které musí proběhnout do šedesáti dnů od tohoto rozhodnutí, a nařídí předvolání stran. V naléhavých řízeních může soudce zkrátit shora uvedené lhůty v závislosti na okolnostech případu. Má-li žalovaný bydliště nebo sídlo v cizině, nařídí soudce delší přiměřenou lhůtu v závislosti na okolnostech případu.

Účastník, který podal žalobu a vzal na vědomí termín jednání, a účastník, který se dostavil k jednání, nebudou v průběhu řízení předváláváni k soudu, neboť se má za to, že dotyčné osoby vzaly na vědomí termíny následujících jednání. Tato ustanovení se rovněž vztahují na účastníka, kterému bylo doručeno předvolání, neboť se má za to, že i v tomto případě si je dotyčná osoba vědoma termínů jednání následujících po jednání, ke kterému jí bylo doručeno předvolání. Předvolání rovněž uvádí, že po doručení předvolání a podpisu potvrzujícím jeho převzetí, se má za to, že předvolaná osoba vzala na vědomí termíny jednání následujících po jednání, ke kterému jí bylo doručeno předvolání.

Po skončení prvního jednání, ke kterému byly strany sporu řádně předvolány, musí soudce po slyšení účastníků odhadnout nezbytnou dobu na prošetření věci při vzetí do úvahy okolností případu, aby rozhodnutí bylo vyneseno v přiměřené a předvídatelné době.

Poslední aktualizace: 22/09/2021
Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.